<u>Zoznam zmien v Študijnom pláne Hudobná interpretácia a tvorba na I. a II. stupni štúdia</u>

KKN

1. Úprava informačných listov predmetu *Didaktika a metodika hry na klavíri 1–4*
2. Preradenie predmetu - *Stavba akordeónu* z 1. ročníka Bc štúdia, do 2. ročníka Mgr štúdia
3. Úprava informačných listov *Dejiny klavíra a klavírnej literatúry 1-3*, premenovanie predmetu na *Klavírna literatúra,* navýšenie výučby o jeden semester

KSD

1. Návrh na vytvorenie samostatného predmetu *Zborová sadzba 1,2* - presun medzi povinne voliteľné predmety
2. Návrh na rozšírenie predmetu *Cvičenia v harmónii a polyfónii* o jeden semester v rámci povinných predmetov
3. Návrh na navýšenie dotácie o 1 vyučovaciu hodinu v predmete *Dirigovanie zboru* pre orchestrálnych dirigentov
4. Návrh na rozšírenie ponuky predmetov o predmet *Gregoriánsky chorál a semiológia* pre študentov orchestrálneho dirigovania a skladby

KS

1. Návrh na navýšenie kreditov v predmete *Javiskový pohyb 1*
2. Návrh na obsahovú zmenu v predmete *Diplomová práca a jej obhajoba – Komorný spev*

KSDBN

1. Rozšírenie predmetu *Čítanie a hra tabulatúr 1,2* aj na Mgr stupeň štúdia
2. Rozšírenie predmetu *Hra na príbuznom nástroji 1,2* aj na Mgr stupeň štúdia
3. Rozšírenie predmetu *Výroba strojkov 1,2* o dva semestre a zároveň premenovanie premetu na Výroba strojčekov
4. Úprava informačných listov predmetu *Dejiny a literatúra sláčikových nástrojov* (husle, viola) 1-3
5. Zmena názvu povinne voliteľného predmetu v magisterskom stupni štúdia *Moderné techniky flautovej hry 1,2* na *Flautové techniky v hudbe 20. a 21. storočia 1,2*
6. Vznik nového predmetu *Techniky pre sláčikové nástroje v hudbe 20. a 21. storočia*

Výpisy z dôvodových správ:

Katedra klávesových nástrojov

1. **Úprava informačných listov predmetu *Didaktika a metodika hry na klavíri 1–4***

   Predmet tvorí kľúčovú súčasť pedagogickej prípravy študentov v študijnom programe hudobná interpretácia a tvorba, špecializácia klavír - pedagogické zameranie a taktiež študentov doplňujúceho pedagogického štúdia na HTF VŠMU. Doterajšia koncepcia predmetu bola založená na **historicky orientovanom prehľade metodických prístupov** a ich aplikácii do výučby. Hoci je historická kontinuita v pedagogike hry na klavíri dôležitá, vývoj pedagogickej praxe a nové trendy v klavírnej metodike vyžadujú **zvýšenie dôrazu na praktickú aplikáciu, moderné výučbové techniky a individuálny prístup k žiakom už od prvého semestra výučby**.
   Hlavné zmeny a ich zdôvodnenie: **Redukcia historického kontextu v prvom semestri**, **Väčší dôraz na prax a modelové pedagogické výstupy**, **zahrnutie klavírnej techniky po roku 1950**, p**osilnenie práce s repertoárom 20. a 21. storočia**

2. **Preradenie predmetu - *Stavba akordeónu* z 1. ročníka Bc štúdia, do 2. ročníka Mgr štúdia**

   Predmet by mal patriť do magisterského štúdia, pretože je súčasťou kolokviálnej štátnej skúšky na magisterskom stupni štúdia a niekoľkoročná pauza medzi výučbou a štátnymi skúškami má kontraproduktívny efekt.

3. **Úprava informačných listov *Dejiny klavíra a klavírnej literatúry 1-3* premenovanie názvu na *Klavírna literatúra 1-3,* navýšenie výučby o jeden semester**

   Cieľom navrhovaných zmien je doplniť existujúcu preberanú matériu o klavírnu literatúru svetového významu, ktorá vo výučbe predmetu doposiaľ absentovala, resp. nebola predmetom štátnicových okruhov. Väčší priestor na výučbu ako aj v rámci štátnicových okruhov dostáva aj slovenská klavírna literatúra. Rozšírenie preberanej matérie si zároveň vyžiada rozšírenie výučby predmetu z 3 na 4 semestre. Zmeny v tematických okruhoch na štátnu skúšku sledujú aj lepšie proporčné vyváženie obsahu a náročnosti jednotlivých tematických okruhov. Početné zmeny zjednocujú a spresňujú terminológiu používanú v jednotlivých informačných listoch predmetov. Jednotlivé zmeny sú osobitne popísané a zdôvodnené v texte nižšie. Navrhujeme zároveň upraviť a zjednodušiť názov predmetov zo súčasného názvu „Dejiny klavíra a klavírnej literatúry“ na „Klavírna literatúra“, nakoľko vývoj nástroja nie je súčasťou výučby a ani štátnicových okruhov a bude matériou iného predmetu poskytovaného KKN.

Katedra skladby a dirigovania

1. **Návrh na vytvorenie samostatného predmetu *Zborová sadzba 1,2* - presun medzi povinne voliteľné predmety**

Predmet Zborová sadzba je zameraný na techniky a princípy komponovania pre všetky druhy zborových telies (miešaný, komorný, mužský, ženský, detský, chlapčenský, dievčenský a pod.) a na ich kombinácie s rôznymi nástrojmi – od a cappella skladieb cez diela s jedným nástrojom či komorným nástrojovým zoskupením až po orchestrálny sprievod.
Po aktualizácii ILP sa predmet Zborová sadzba v prvom a druhom semestri oddelil od predmetu Inštrumentácia, čím sa vytvoril priestor na hlbšie oboznámenie sa s problematikou komponovania pre zbor. ILP predpokladá skomponovanie niekoľkých diel zborovej hudby ako súčasť práce študenta počas akademického roka, čo predstavuje praktický aspekt tohto predmetu. V prvom a druhom semestri sa kladie dôraz na a cappella tvorbu – od renesančnej polyfónie až po diela súčasných autorov, vrátane slovenských skladateľov. Tým sa vytvára priestor na hlbšie spoznanie významných diel zborovej a cappella literatúry od ranného baroka až po diela autorov 20. a 21. storočia.

2. **Návrh na rozšírenie predmetu *Cvičenia v harmónii a polyfónii* o jeden semester v rámci povinných predmetov**
   Návrh rozšírenia predmetu Cvičenia v harmónii a polyfónii (rozšírený z pôvodných štyroch semestrov na päť) vyplynula z potreby väčšieho časového priestoru na zvládnutie kontrapunktických techník renesančnej polyfónie 15. a 16. storočia, ktorá nasleduje po štúdiu harmónie v prvom a druhom semestri. Študenti majú počas celého roka možnosť hlbšie si osvojiť kontrapunktické techniky renesančnej polyfónie prostredníctvom praktických cvičení. Pôvodný jeden semester sa ukázal ako časovo nedostatočný.

3. **Návrh na navýšenie dotácie o 1 vyučovaciu hodinu v predmete *Dirigovanie zboru* pre orchestrálnych dirigentov**

   Vzhľadom k zásadnej dôležitosti tohto predmetu pre odborný rozvoj dirigentov, ktorí sa špecializujú na orchestrálne vedenie je dotácia 2 hodiny týždenne v rámci štyroch semestrov nevyhnutná pre kvalitné osvojenie náročného zborového repertoáru, ktorý musí každý študent zvládnuť a prezentovať na záverečných skúškach.

   Pre orchestrálnych dirigentov je nevyhnutné, aby mali možnosť naštudovať výber z najvýznamnejších diel svetovej a domácej zborovej hudby, čo si vyžaduje dostatok času na analýzu, interpretáciu a precíznosť pri dirigovaní.

   V súčasnom formáte 1 hodiny týždenne je tento proces značne limitovaný, čo má za následok povrchné zvládnutie náročného repertoáru. Pre študentov orchestrálneho dirigovania, ktorí musia rozvíjať svoje schopnosti v oblasti zborového dirigovania na vysokej profesionálnej úrovni, je kľúčové mať dostatok času na systematické štúdium a hlboké pochopenie zborovej literatúry.

4. **Návrh na rozšírenie ponuky predmetov o predmet *Gregoriánsky chorál a semiológia* pre študentov orchestrálneho dirigovania a skladby**

Návrh vyplýva hlavne z požiadaviek študentov orchestrálneho dirigovania a skladby, ktorí prejavili záujem o štúdium predmetu *Gregoriánsky chorál a semiológia*. Predmet *Gregoriánsky chorál a semiológia* je už v súčasnosti súčasťou študijných plánov pre študentov dirigovania zboru. Informačné listy predmetu sú vypracované a jeho obsah je plne definovaný, preto ide len o administratívnu úpravu spočívajúcu v rozšírení zoznamu voliteľných predmetov pre študentov orchestrálneho dirigovania a skladby. Rozšírenie ponuky predmetu *Gregoriánsky chorál a semiológia* pre študentov orchestrálneho dirigovania a skladby predstavuje logický krok k skvalitneniu štúdia. Tento predmet umožní študentom širší interdisciplinárny pohľad na vokálno-inštrumentálnu hudbu od gregoriánskeho chorálu po súčasnosť, čo prispeje k ich umeleckému a interpretačnému rastu.

Katedra spevu

1. **Návrh na navýšenie kreditov v predmete *Javiskový pohyb 1***

   Pohybová kultúra vokálneho umelca má svoje špecifiká. Predmet Javiskový pohyb je dôležitý pre študenta spevu nielen po stránke celkovej fyzickej kondície, ale formuje ho pohybovo predovšetkým po stránke výrazovo-estetickej. Rozsahom i obsahovo majú hodiny Javiskového pohybu celkom rovnaký záber ako v zimnom, tak aj v letnom semestri, preto je potrebné to vyjadriť v rovnakej kreditovej hodnote.

2. **Návrh na obsahovú zmenu v predmete *Diplomová práca a jej obhajoba – Komorný spev***

   Pri koncipovaní nového študijného programu Interpretačné umenie - Komorný a koncertný spev sme vychádzali zo študijných plánov špecializácie Spev.Ide o zrušenie povinnosti spievať spamäti v komornom zoskupení trio a viac - obdobné podmienky sa nachádzajú v IPL Diplomová práca a jej obhajoba – Komorná hra, čím by sa zosúladili podmienky v rámci príbuznej špecializácie. Taktiež táto potreba vychádza z interpretačnej praxe. A tiež ide o zrušenie povinnosti spievať spamäti pri oratórnych, omšových a kantátových dielach. V koncertnej praxi sa tieto diela len výnimočne interpretujú spamäti, a okrem iného je dôležité aby sa spevák naučil komunikovať s publikom aj pri práci s notovým materiálom.

KSDBN

1. **Rozšírenie predmetu *Čítanie a hra tabulatúr 1,2* aj na Mgr stupeň štúdia**
   Z vyučovacej praxe vyplynula potreba korekcií obsahu listu predmetu v súvislosti s úžením a prehĺbením obsahu a výsledkov vzdelávania v predmete Čítanie a hra tabulatúr. Zmena sa týka zúženia obsahu so zámerom podrobnejšieho uchopenia vybraných tém s priamym prepojením na praktické zručnosti. Cieľom je študentom poskytnúť podrobné spracovanie problematiky a jej vhodnejšie prerozdelenie do jednotlivých semestrov. **Zároveň sa počíta s rozšírením ponuky predmetu do magisterského stupňa, v ktorom by sa nadviazalo na nadobudnuté vedomosti**

a schopnosti. Z vyučovacej praxe a zároveň dopytu zo strany študentov a študentiek vyplynula potreba rozšíriť predmet Čítanie a hra tabulatúr do magisterského stupňa štúdia. Zámer rozšírenia vyplýva z dvoch dôvodov. Prvým je záujem o pokračovanie v štúdiu danej problematiky zo strany študentov a študentiek, ktorí predmet absolvovali na bakalárskom stupni. Druhým je potreba obsiahnuť širší rámec problematiky a to aj na praktickej úrovni, čoho predpokladom je dostatočný časový rámec na jeho zvládnutie. Zámerom je osnovu predmetu obohatiť o témy, ktoré širšie obsiahnu predmetnú problematiku. Rozšírenie sa týka spoznávania základov polyfonickej sadzby v tabulatúrnom zápise, rozpoznávanie a praktické riešenia kadencií, analýza a náprava prípadných chýb, ktoré sa vyskytujú v rukopisných prameňoch. Cieľom je ponúknuť špecializované vzdelanie v danej problematike na vyššom stupni vzdelávania.

2. **Rozšírenie predmetu Hra na príbuznom nástroji 1,2 aj na Mgr stupeň štúdia**
   Potreba zaviesť toto rozšírenie predmetu o nástroj piccolo trúbka na Vysokej škole múzických umení v Bratislave má jednu významnú historickú súvislosť. Je ňou bratislavská pôsobnosť jedného z najvýznamnejších trubkárskych virtuózov celosvetového významu - Adolfa Scherbauma. Tento na Slovensku paradoxne, resp. typicky opomínaný velikán, ktorého odkaz je naopak na celom svete veľmi vážený, navždy preslávil Slovensko a Bratislavu svojim majstrovstvom. Študenti umeleckých vysokých škôl potrebujú hmatateľné, praktické rady z profesionálnej oblasti od hráčov, ktorí sa musia denne orientovať v trúbkovom - teda (dovoľujeme si tvrdiť, že) najpestrejšom repertoári zo všetkých hudobných nástrojov, a nájsť spôsob, ako ho integrovať do jeho budúcej, každodennej praxe. Vysokoškolskí študenti by mali byť tiež v školských orchestrálnych a komorných projektoch povzbudzovaní k experimentovaniu s využitím tohto neoceniteľného nástroja, ak nie priamo na vystúpeniach, tak aspoň v rámci skúšobného procesu. V profesionálnych orchestroch je dnes preto už nevyhnutnosťou, disponovať najkratším a najvyššie znejúcim nástrojom trubkárskeho arzenálu. Dnešní profesionálni hráči na trúbke sa v nahrávacích štúdiách čoraz častejšie stretávajú s pasážami, ktoré sú na piccolo trúbke in Bb realizovateľné s oveľa väčšou istotou, ľahkosťou a bezpečnosťou. Vzhľadom na to, že presnosť je v nahrávacom štúdiu hlavnou požiadavkou, stále viac hudobníkov nachádza príležitosť využiť Bb piccolo trúbku na exponovanú hru vo vysokom registri.

3. **Rozšírenie predmetu *Výroba strojkov 1,2* o dva semestre a zároveň premenovanie premetu na *Výroba strojčekov 1,2***

   Z profesionálnej umeleckej praxe výkonných umelcov, ako aj vyučovacej praxe, sme dospeli k potrebe rozšírenia predmetu **Výroba strojčekov** z doterajších dvoch semestrov na **minimálne** štyri semestre. Kvalitný strojček pri hre na hoboji/fagote je základom stabilných výkonov a napredovania študentov. Každý jednotlivec má individuálne predstavy a potreby vzhľadom na rozdielne nástroje, ale predovšetkým na individuálne fyziologické predpoklady. Zorientovať sa v problematike rôznorodosti dreva, trubičiek /hoboj/ a množstva pracovných techník prípravy strojčekov je časovo mimoriadne náročne a vyžaduje si trpezlivosť a neprerušovanú prax v výrobe. Výučba

„výroby strojčekov“ (korektnejší názov ako predošlý) prebieha reálne počas celého štúdia. Nedá sa oddeliť od hlavného predmetu a pri jej absencii dochádza k deformitám samotnej interpretácie študenta.

4. **Úprava informačných listov predmetu *Dejiny a literatúra sláčikových nástrojov (husle, viola) 1-3***

   Pôvodný ILP bol v roku 2021 doplnené o rozšírenú odporúčanú literatúru. Ostatné zaužívané parametre ohľadne ukončenia jednotlivých semestrov boli nezmenené. Počas ostatných rokov vyučovania prax ukázala, že pre DLSN2 a DLSN3 by bol vhodný model ústnej skúšky na konci daného semestra, ktorá študentov náležite pripraví na štátne skúšky a prispeje zároveň ku kultivácii ich verbálneho prejavu.

5. **Zmena názvu povinne voliteľného predmetu v magisterskom stupni štúdia *Moderné techniky flautovej hry 1,2* na *Flautové techniky v hudbe 20. a 21. storočia 1,2***

   Túto zmenu názvu predmetu žiadame priamo na podnet pedagóga tohto predmetu Mgr. Art. Kataríny Turčinovej, ArtD. Oveľa presnejšie vystihuje charakter predmetu a jeho zámery vzdelávania.Všetky ďalšie náležitosti ostávajú bezo zmeny.

6. **Vznik nového predmetu *Techniky pre sláčikové nástroje v hudbe 20. a 21. storočia***

   Tak ako sa vyvíja a mení hudobná estetika, pribúda množstvo špeciálnych techník, ktoré používajú viac a viac skladatelia už postupne cca od 20. storočia.
   V celosvetovom kontexte je štúdium týchto techník absolútne bežnou súčasťou výučby na vysokých hudobných školách, pretože priamo súvisí s interpretáciou súčasnej vážnej hudby aj hudby 20. storočia. Považujeme za dôležité, aby aj VŠMU dávala študentom možnosť získať vedomosti a praktické hráčske zručnosti, ktoré sú nevyhnutné pri pohybovaní sa v modernom hudobnom svete a bez nich sa už najmä v súboroch, ktoré sa na tento druh hudby špecializujú, neobídete.